

end der var i Forvejen; i 1914 var det saaledes, at hvis vi mobiliserede, kunde vi kun faa 130 000—140 000 Mand ind derved, men det endte med, at der kom saa mange, at vi kunde faa 180 000. Jeg tror dog, det ærede Medlem maa huske, hvorledes denne Forøgelse foregik. Jeg tror ikke, det kan være ukendt for det ærede Medlem, at der i 1912 var gennemført en Værnepligtslov, som betød, at Udskrivningsalderen sættes ned fra 22 Aar til 20 Aar, og at dette medførte, at der blev en meget større Udskrivningsmasse til Raadighed just i Krigsaarene. Det ærede Medlem vil vist heller ikke kunne have tabt af sin Erindring, at Grunden til den større Uddannelse i disse Aar var en eneste bestemt, nemlig Ønsket om at tilvejebringe det størst mulige Mandskab til Ombytning af Sikringsstyrken og derigennem en Lettelse af de meget tunge personlige Byrder, som ramte en meget stor Del af den danske unge Befolkning. Det var en Sag, som vi forhandlede tidt her i Rigsdagen, og den førte ganske naturligt med sig, at der blev en større Udskrivningsmasse til Raadighed i Landet.

Ja men, siger saa det ærede Medlem: Forsvarsministeren kunde jo have sendt store Dele af Sikringsstyrken hjem; naar han taler om, at der var denne store Styrke ved København, paa Sjælland, saa var det hans Skyld, for han kunde jo have ladet være med at kalde dette jydsk Mandskab herover. Jeg vil dertil gerne svare, at efter selve Militærordningen af 1909 hørte en meget stor Del af den jydsk Militærstyrke til paa Sjælland, og ved den Sikringsstyrkeordning, som jeg modtog i Arv fra min Forgænger, den nuværende højtærede Forsvarsminister, var der truffet Bestemmelser om, hvorledes netop dette jydsk Mandskab straks, saa snart der overhovedet var urolige Tider, skulde føres over til Sjælland. Jeg beder det ærede Medlem tænke sig tilbage til Dagene i 1914 eller til Aarene nærmest derefter og saa tænke sig, at jeg var kommet og havde sagt: Nu sender jeg disse Jyder og Fynboer over til Jylland og Fyn igen og vil ikke have dem her paa Sjælland. Hvilken Modstand vilde der ikke være blevet, ikke blot fra de militære Myndigheder, men fra det konservative Folkeparti og fra Partiet Venstre. Da vilde de Herrer Neergaard, Berntsen, J. C. Christensen og Piper alle have rejst sig og sagt: Dette strider mod Karakteren af Militærordningen af 1909, dette er et Brud paa Forudsætningerne for hele den Borgfred, som bestaar imellem Partierne. Og jeg tilføjer, at de vilde have haft Ret til at tale paa den

Maade, hvis jeg havde gjort dette. Nej, jeg maatte i den Henseende handle i Overensstemmelse med den faktisk bestaaende Ordning, saaledes som denne var tilrettelagt af andre.

Men, siger saa det ærede Medlem: De administrerede en Ordning, som De ansaa som skadelig for Landet; og det er man aldrig forpligtet til. Dertil svarer jeg dette, at jeg ansaa denne Ordning selv for at være af skadelig Karakter; men da den fandtes, ansaa jeg det ikke for skadeligt, at den blev bragt til Anvendelse under de Tilstande, vi den Gang oplevede, men jeg ansaa det for en afgørende Nødvendighed; og denne afgørende Nødvendighed forelaa baade i Kraft af internationale Forpligtelser, der knytter sig til de faktisk bestaaende Militærforpligtelser i ethvert Land, men dernæst forelaa den ogsaa af Hensyn til andre Anskuelser i det danske Folk. Paa dette Punkt vendte det ærede Medlem sig meget stærkt mod mig, saa stærkt, at det ærede Medlem endogsaa fremsatte her i Tinget en Udtalelse fra gammel Tid af Hørup. Nu er jeg bange for, at hvis det ærede Medlem vil anvende Hørup i denne Diskussion, forløfter han sig. Jeg tror, der er en for skærende Modsætning i dette, at man nu fra Militærpartierne Side drager i Leding med en Udtalelse af Hørup. Men det, det ærede Medlem sagde ved denne Lejlighed, var, at Hørup havde talt om noget, som det ærede Medlem gengav som „jammerligt Pilleri“; „jammerligt Pilleri“ skulde det være at henvise til de andre politiske Partiers Holdning overfor den Regering, der sad paa det Tidspunkt.

Det ærede Medlem sagde, at jeg brugte det som en Undskyldning. Nej, paa ingen Maade. Jeg angav det som en Grund ved Siden af andre Grunde, som jeg allerede anførte den Gang. Hvis det havde været saaledes, at jeg, Regeringen i det hele, havde taget Hensyn paa det Tidspunkt til særlige Partiinteresser, til det radikale Venstres Partipolitik, da kunde det ærede Medlem have haft Lov til at tale om „jammerligt Pilleri“ fra vor Side, stillet overfor den Situation, vi da stod i. Men jeg spørger det ærede Medlem og andre ærede Medlemmer i Salen: Er der en eneste til Stede, som tror, at det ud fra et partipolitisk Synspunkt var en fristende Opgave at staa i Spidsen for Styrelsen i 1914? Jeg tror, det ærede Medlem, hvis han vil tale rent ud, oprigtigt vil indrømme, at der var ikke noget, der kunde friste en Politiker ud fra et partipolitisk Synspunkt til at tage det Ansvar paa sig, som vi maatte paatage os